خەونەکانی مەتڕان، ڕۆمانێک لە نێوان خەون و بێداریدا.. نووسنی ڕەخەنەیی دڵشاد کاوانی

پێشەکی

ڕۆمانی خەونەکانی مەتڕان، ڕۆمانێکی زرار سەرتاشی ڕۆمانـنووسە، کورتە ڕۆمانێکە لە (9) بەش و (135) لاپەڕەدا پێکهاتووە و لە دووتوێی کتێبێکی خنجیلانەدا، بە دیزاین و بەرگێی جوان، وەک چوارەمین بەهەرمی ڕۆمانـنووس دوای ڕۆمانەکانی ژەنگ و شێت و فاتە هەڵۆ کەوتۆتە بەردیدی خوێنەران.

پوختە.

زرار سەرتاشی ڕۆمانـنووس لە حەفتاکانی سەدەی ڕابردووەوە لە بواری ئەدەبیات دەنووسێت و قەڵەمێکی دیارە و لە کۆتایی تەمەنیدا پەڕیوەتەوە سەر ژانری ڕۆمان و لە ماوەیەکی کەمدا چوار ڕۆمانی خستە نێو کتێبخانەی کوردییەوە، زرار سەرتاش لە هەرسێ ڕۆمانی ڕابردوویدا، ناوەڕۆک و شیوە و گێڕانەوەی ڕۆمانەکانی دەچێتە سەر ڕۆمانی بیۆگۆافی و ژیاننامەیی و ئۆتۆ بیۆگۆافیی یادەوەریی. بەڵام ئەوەی تێبینی دەکرێت، لە ڕۆمانی خەونەکانی مەتڕان بۆ ڕۆمانی شێوەی ڕۆمانی ئۆستۆپیا دەچێت و لەگەڵ ئەوەش ئەو ڕێبازی□ی زرار سەرتاش پێی دەنووسێت ڕۆمانی ڕیالستییە.

ناوەڕۆکی ڕۆمانی خەونەکانی مەتەڕان.

ناوەڕۆکی خەونەکانی مەتڕان، بەتەواوی ناوەڕۆکی ڕوودا و سەربردەیەکی کوردیی خۆماڵی ناوچەییە. باس لە گەنجێکی کریستیانی شەقڵاوە دەکات، کە لە سەرەتاکانی تەمەنی گەنجییەتی ئاشقی کچێک دەبێت و بەهۆی جیاوازی چینایەتیی و ئایینی، ناتوانێت بە مەعشوقەکەی بگات. بۆیە مەتڕان سەر هەڵدەگرێت و ڕوو لە ئەشکەوتێکی چیای سەفین دەکات، ساڵانێکی تەمەنی بە تەنهایی و گۆشەگیریی بەسەر دەبات. دوای ئەوەی بڕیاری گەڕانەوە دەدات و ڕوو لە ئاوەدانیی دەکات. گوندەکەیان لەسەردەستی سوپای عوسمانیی بەتەواوی وێران کراوە و سارای مەعشووقی مردووە و تەواوی خەونەکانی مەتڕان لە گۆڕدەنێت.

تەکنیک و گێڕانەوە لە خەونەکانی مەتڕان

گێڕانەوە لە خەونەکانی مەتڕان، تا ڕاد□ی□کی زۆر لەگەڵ هەرسێ ڕۆمانی ڕۆمانـنووس جیاوازە، دەتوانین بڵێین ڕۆمانـنووس لە

گێڕانەوەدا، هەنگاوێکی زۆرباشی ناوە و گەمەی زیاتری بە گێڕانەوە کردووە و ئەمجارە خۆی لە گێڕانەوەیەکی سادە و ئاسایی ڕۆمانەکانی ڕابردووی پاراستووە. ئەمەش لە ڕێگەی تێکەڵکردنی خەونە پچڕ پچڕ و زنجیرەیی خەونەکانی پاڵەوانی سەرەکی و ڤۆگێڕی گشتییە.

دەستپێکردنی گێڕەوەی سەرەکی ڕۆمانەکە کە خودی پاڵەوانی سەرەکی و تاکە گێڕەوەی گشتییە، کە سەربردەی خۆی دەگێڕێتەوە و هەندێجار لە گەرانەوەدا، خوێنەر لە نێوان بێداریی و خەون دەستەخرە دەکات.

هەرچەند ئەم تەکنیک و گێڕانەوەیە تەکنیکی تازەنییە لە ناو چیرۆک و ڕۆمانەکەی شەستەکان و حەفتاکانی سەدەی ڕابردووی کوردیدا باوبووە بەڵام تاڕادەیەکی باش تێیدا سەرکەوتوو بووە، وەنەبێت ئەمەش بە کەموکوڕی بێت، لە گەلێک شوێن، ڕۆمانووس ڕووداوەکانی لە تێکەڵ دەبێت و ڕۆمانەکەی ئاڵۆز دەکات. نێوانی واقع و خەون تێکەڵ دەبن. لێرە خاڵێکی هاوبەش لە نێوان پایزە خەونی محەمەد مەولودەم و خەونەکانی مەتڕان هەیە. کاتێک ڕەشید جەردە پاڵەوانی پایزە خەونی مەم لە ماڵەکەی خۆیدا خەون بە ڕووداوی ناو شار دەبینێت و دەچێتە ڕاو و چیاو چۆڵ دواتر بە هەمان گۆڕستاندا دەگێڕێتەوە، کە مەتڕان پێی دەگات. دواجار هەردوو گێڕەوەی گشتی لە کۆتایی گێڕانەوەدا لەخەوندا بێداردەبنەوە. بەپێی زرار سەرتاش کەوتۆتە ژێر کاریگەری گێڕانەوە و ناوەڕۆکی پایزە خەونی مەم.

گێڕانکاری پێڕەنەوە لە گێڕەوەدا و کەمترین دەستاودەستکردنی گێڕەوە لەم ڕۆمانەدا هەیە، تەنیا دوو ڤۆگێڕی تێدایە کە ڕووداوەکان دەگێڕنەوە، یەکەمیان ڤۆگێڕی لاوەکییە، کە مەتڕانە دووەمیان ڤۆگێڕی گشتی نادیارە، کە ڕۆمانووس خۆیەتی.

تەکنیکی گێڕانەوە لە بەشەکاندا لەنێوان بێداری و خەودایە، لە هەموو بەشەکان ڤۆگەر لە بێداریی دەست پێدەکات، دواتر لە زۆربەی بەشەکان دەچێتەوە ناو خەونەوە. هەر لە ڕێگەی بێداریشەوە دەگێڕێتەوە بە سەردەمی ڕابردووی مەتڕان.

نابێت ئەوەش لەبیر بکەین کە لەم ڕۆمانەدا دوو تەکینیکی گێڕانەوەی پەیڕەو کردووە، ئەویش کەسی یەکەمی تاکە کە مەتڕانە و کەسی سێیەمی تاکە کە ڕۆمانووسە. بۆ نموونە لە بەشی یەکەمەوە ڤۆگێڕ مەتڕانی کەسی یەکەمی تاکە تاکو لاپەڕەی شەش دواتر بە کەسی سێیەمی تاک دەگۆڕێت تاکوو لاپەڕەی (49)ی بەشی (2) دیسان دەبێتەوە کەسی یەکەمی تاک. لە لاپەڕەی (54) دەگۆڕێت و تا کۆتایی ڕۆمانەکە لەسەر زاری ڤۆگەری گشتی کەسی سێیەمی تاک ناوە ناوە دەچێتەوە سەر کەسی یەکەمی تاکی مەتڕان. واتە تا ڕادەیکی باش لە هەردوو گێڕانەوەکەدا سەرکەوتووبووە، بەڵام زۆر بە ئەستەم جیاوازی لە نێوان ڤۆگێڕی گشتی و لاوەکی کراوە.

زمان لە خەونەکانی مەتڕان

زمان لەم ڕۆمانە کوردییەکە پاڵاو و بێ گیروگرفتە، بە زمانی ستانداری کوردیی نووسراوە و چەندین وشەی جوانی کۆنی کوردیی و ناوچەیەش تێیدا بەکاربراوە. دەتوانم بڵێم بێ کێشەتیرین بەشی ناو کورتە ڕۆمانەکەیە و ڕۆماننووس ئەزموونێکی باشی لە زمان هەیە، ئەوەی هەشە شایەنی باسکردن نییە.

هەڵە و کەموکوڕییەکانی خەونەکانی مەتڕان

زۆربەی کەموکوڕی و کەند و قۆرتەکانی ئەم ڕۆمانە لە پڵۆت و گێڕانەوە و ناوەڕۆکی ڕووداوەکانی ناو ڕۆمانەکەدایە. کە ڕۆماننووس بەسەریدا تێپەڕیوە. ئەرکی ڕەخنەیە کە لاینە نەرێنیی□کانی ڕۆمانەکە دەربخات. ژمارەی هەڵەکانی خەونی مەتڕان زۆرن بۆیە بەپێی زنجیرەی بەشەکان و لاپەڕە و ڕیزبەندی گێڕانەوە هەڵەکان دەخەمەڕوو. سەرەتا لە بەشی یەک و لاپەڕە (3) کاتێک مەتڕان سەرهەڵدەگرێت لە ئەشکەوتی دوورە دەست کە ڕەبەن بویایە دەژیێت ڕۆماننووس دەنووسێت: هەر بە هەمان ئەو بەرگەی کارکردنەوە لەسەر تەختە بەندەکەم ڕادەکشێم. ئایا سیسەمی تەختە لە ئەشکەوت چی دەکات. دواتر هەر خۆشی نووسەر لە بەشی دوو و لاپەڕە (18) ڕاستی دەکاتەوە و دەڵێت: تەختە بەندێکی لە بەردی پان دروستکراوی بۆ خەوتن دروستکردبوو. یاخود لە هەڵەیەکی دیکەدا لە بەشی یەک و لاپەڕە( ) نووسەر دەنووسێت: بە پەرۆشیەوە بە دوای دەنگ و باسی ئاوایی دەگەڕا.

بۆ ئەم مەبەستەش چەندین پرسیاری هەمەجۆری ڕووبەڕووی ئەم ڕێبوارانە دەکردەوە کە دەیدیتن. هەمیشە بە تامەزرۆییەوە سەیری دەمی ئەو کەسانەی دەکرد، کە باسی ڕووداوەکانی ئاوەدانیان بۆ دەکرد. حەزی دەکرد بزانێ لە ناو ئاوایی، یان لە خوارەوە چی دەگوزەرێ. کەواتە مەتڕان لە دەمی ڕێبوارانەوە بەتەوای ئاگادارە لە خوارەوە و ئاوەدانی چی ڕوودەدات. هەروەتر لە بەشی دوو و لاپەڕە (35) بەهەمان شێوە لە دەمی ئەشقیاکاندا هەواڵی خوارەوە دەزانێت و دەڵێت: ئەو ئەشقیایانە بۆ گەیشتنەوەیان بۆ بێشەکانی خۆیان بۆ هەوارو پەناگەکانیان بەم دۆڵە تێدەپەڕین، چونکە بە ‌لایانەوە ڕێگایەکی لە بارو هەروەها کورترین ڕێگا بوو بۆ گەیشتنەوە بۆ بێشەکانیان. کە دەیبینین لە دەمی ئەوانەوە سەربوردە و هەواڵی جۆراوجۆری وەدەست دەکەوتن و دەیبیستن، کەواتە دەیزانی لە ئاوایی و دەوروبەری چی دەگوزەرێ. کەچی لاپەڕەی دواتر دیسان دەڵێت: هەستەکان وایان نیشان دەدا، کە لەو خوارەوە ڕووداوی زۆر ڕویانداوە، یان ڕوودەدەن. بۆنێك دەخزایە ناو لوتی لە بۆنی سووتان و بۆنی خوێن دەچوو. دواتر لە بەشی دوو و لاپەڕە (33) ئێژێت: منێك ساڵانێکی زۆر بێ ئاگا بووم، نەمدەزانی لەو ئاوایەی من چی

گوزەراوە، شەڕ چ کارەساتێکی خولقاندووە. کاتێك سەیری ناو ئاوایی دەکرد، ئەوەندەیتر، ترسی لێدەنیشت. لێرە نووسەر لە بیری چێتەوە کە متران لە دەمی ڕێبواران و ئەشقیاکان ئاگاداری ورد و درشتی ڕووداوەکانی ناو ئاواییە.

لە بەشی یەک و لاپەڕە (10) نووسیویەتی: بە تەواوی پیتەکانی لە یەکتر جیادەکردنەوە، سەرودەرێکی لێدەردەکرد، هەر ئەمە نا، وردە وردە دەیتوانی شتێك بنووسێ و بیخوێنێتەوە. هەروەها هەندێك شتیشی لە بارەی زانستەکانی ئایینەوە دەزانی و وەك شەماشەیەك لە ناو دێره ڕەفتاری دەکرد. وەلێ لە لاپەڕەی دواتر دەڵێت: مام قەشە یان شەماشە بە هۆی سەرقاڵبوونیان بە کارێکیتر، یان لە سەفەربان، بۆ جێبەجێکردنی هەندێك لە ڕێوڕەسمە ئایینییەکانیان، ڕادەستی ئەو دەکرد، بەویان دەسپارد. بە تایبەتی لێدانی زەنگی کڵێسا، تەراتیل خوێندن و نزاکردن، ڕێنمایکردن و پێش نوێژکردن. ئایە جێ بەجێکردنی ئەم سرووشتە ئایینیانە پێویستی بەو زانیاری تەواو نییە. لە کاتێکدا لە سیستەمی ئایینخوازیی مەسیحیی. لەپاڵ خوێندنی ئایینیی کەمێک زانستی دیکە دەخوێندرێت وەک زمان و فەلسەفەی لاهۆت و تا دوایی.

لە بەشی دوو و لاپەڕە (17) نووسەر وادەپێیڤێنێت: بە هۆی بەردەستێیەکە ئاگری لە پوشەکە بەرداو ئاگری دامرکاوی ناو ئاگردانەکەی داگیرساندەوە. هەڵەکە لێرەیە ئاگرەکە دامرکاوەتەوە، نەوەک کوژاوەتەوە، پێویستی بە بەردەستەن نییە، بەڵکوو بە فوکردن و باوەشێن دادەگیرسێتەوە.

بۆیە خۆشی هەڵەکەی بەشی دوو و لاپەڕە (21) ڕاست دەکاتەوە دەڵێت: دەکردەوەو بە فوو ئەم وردە پولووە کەمێك گەرمی تەماوانەی ژێر خۆڵەمێشەکەی دەگەشاندنەوە.

هەر لە لاپەڕە (١٧)دا دەنووسێت: بە ئەم ئێوارەیە. دوای ئەوەی قاوەڵتیەکی چەوری خوارد تێرو پڕبوو لە خواردنی گۆشتی کەویەکە. لێرەش قاوەڵیتیکردنی بە نانی ئێوارە بەکارهێناوە و ئەوە هەڵەیە، هەموومان دەزانین قاوەڵتی واتە کەمێک خواردنی پاڕوە نانێکی نێوان جەمەکان، نەک تێرخواردن لە ئێوارەدا.

لە بەشی دوو و لاپەڕە (30) دەڵێت: دەبێت هەموو بیرکردنەوەمان بۆ ئەو جیهانەکەیتری شاراوە لەگەڕێین. وا بیر بکەینەوە خۆمان بدەینە دەستی قەدەرێکی ون، سەرجەم خەونەکانمان لە بار دەچن. ئەم تێکسەشی لە ڕووی ڕستەییەوە زۆر ناڕوون و ناتەواوە و لەسەرەوە دەڵێت خۆمان بدینە دەست جیهانێکی نادیار لە خوارەوەش دەڵێت خەونەکانمان لەباردەچن.

لەوە خراپتر ڕۆمانووس وەرزەکانی لێ تێکەڵ بووە، لەسەرەتای

ڕۆمانەکەدا نووسەر باسی ئەوە دەکات بەهارە و دەووری ئەشکەوت گوڵ و گوڵزارە. تا مەتران دادەبەزێت کە ماوەی نیو کاتژمێر ڕێگەیە کەچی لێی دەبێتە وەرزی پایز، لە بەشی دوو و لاپەڕە (31) دەڵێت: لە گۆشەی پەناگایەکی ئارامەوە، بە دەم ڕامانە لە ئاواییەوە، لە سەمای هەڵوەرینی گەڵاکان دەڕوانین. واتە تا لەشاخەوە گەیشتە شار بووە وەرزی پایز. لەهەمان بەش و لاپەڕە (38) دەنووسێت: خۆشی نەیدەزانی ئەو ئارەقە کردنەی ئی گەرمای وەرزە، یان ئی شەرمەزاری. کە گەیشت ئاوایی بەو پێیەی وەرزەکە گەرممە، کەواتە وەرزەکە بۆتە هاوین.

هەروەها لە بەشی دوو و لاپەڕە (26) دەنووسێت: بەم بەیانیە لە هەموو لایەکەوە هاژە و دەنگی سولاوکەکان دەهات، بە هۆی ئەو بارانە زۆرەی، کە ڕۆژی پێشوو باریبوو، بە بن بەردو لوتکەی شاخەکانەوە دەهاتە خوارەوە. جێی سەرسووڕمانە چۆن ئاو بەشاخ و لوتەکەکاندا بە سوولاکەکان دەتەخوارەوە، لە کاتێکدا ڕۆژێک بەسەر باران بارینیدا تێپەڕیووە. هەموومان ئەوە دەزانین ئاو ڕژان لە سولاوکە هەمووی چەند خولەک دوای وەستانی باران کۆتایی دێت.

سەبارەت بە دەوانە یەڵدا لە کار و وەسفەکانی وەک کەسێک ژیر باسی هەڵوەستەکانی دەکات کەچی لە بەشی دوو و لاپەڕە (54) بە کەسێکی نەخۆشی دەروونی وەسفی دەکات و دەڵێت: نە ژنی هەبوو نە منداڵ، لەڕووی دەڕوونیشەوە کەسێکی نەخۆش بوو. نەبوونی ژن و منداڵ و بەڵگەنییە لەسەر نەخۆشی دەروونی کە ڕۆمانووس خۆی لە بەشی (دوو) و لاپەڕە (64) ئەوەی ڕوونکردۆتەوە، مرۆڤێکی بەهەڵویست و ژیرە.

لە بەشی چوار و لاپەڕە (84) دەنووسێ: کە چ دایکێکی میهرەبانی هەبووە، بۆوی هەم دایك و هەم باوك، نەیدەهێشت هەرگیز هەست بە بێ باوکی بکات. لێرە ڕستەی هەم دایك و هەم باوك، پێویستی بە بوو هەیە، رستەکەی پچڕاندووە و واتا ناگەیەنێت. لە بەشی پێنج و لاپەڕە (96) دا باسی دەکات دوای وێرانکارییەی شەقڵاوە لەسەردەستی عوسمانییەکان مەتران دوای گەڕانەوەی لەبەردەم ماڵە بەکاوە بووە کەیدا دادانیشت دەست لە چۆکان وەردەنێت و دەگریێت، کە لە چیرۆکەکەدا مەتران هیچ ماڵ و لانەیەکی نەبووە بەڵکوو لە دەرە ژیاوە، ئەگەر ماڵی هەبووبێت بۆ لە دەرە دەژیا؟! ئەگەر ئەم شوێنەی سەرتاش باسی دەکات دەرە بێت کەواتە ماڵ نییە. لە بەشی شەش و لاپەڕە (١٠٢) دا باسی ئەوەدەکات کە مەتران چاوی بە گۆڕی هاوبەشی موسڵمان و مەسیحییەکان دەکەوێت تووشی شۆک دەبێت بۆیە دەنووسێت: ئەوەی بە لایەوە سەیر بوو ئەو هەموو مەزارگە هاوبەشە بوو، کە بەبێ جیاوازی پەیڕەوکەرانی ئاینە جیا جیاکان سەردانیان دەکردن و هەر هەموویان بۆ ئی خۆیان دەزانی. هەر چەند دەیهێناو دەیبرد، سەری لەو بازاڕە

دەرنەدەچوو، دووچاری شۆکێك ببوو نەیدەتوانی وا بۆ ئاسانی وەڵامێکی دروستی دەستکەوێ. ئێمەش هەڵدێنین چونکە مێتران خۆی خەڵکی شێقاوەیە و دەبێت ئەو ڕاستییە چاک بزانێت ئەمە بۆ کەسێکی لایدێ و نەشارەزا بەم کلتوورە تەواوە، نەوەک بۆ کەسێک کە خەڵکی ناوچەکە بێت.

لە لاپەڕەی دواتر هەمدیسان دەکەوێتە هەڵەوە کە مێتران ڕۆڵی ڕابەرێکی ئایینی وەک شەماشەی بینیوە و پێشنوێژ و نزا خوێندنەوەی بۆ پەیڕەوانی ئایینی مەسیحی کردووە و شارەزای تەواوی لە نزا و پاڕانەوەی ئایینی هەیە، کەسێکی ژیریشە کەچی دەنووسێت: کەمێك خۆی دەچەماندەوە، لێوەکانی دەجووڵاندن نزای دەکردن و ئینجیلی پیرۆزی دەخوێندەوە. خۆشی لە خۆی تێنەدەگەیی چی دەڵێ، بەڵام بەوپەڕی باوەڕ بەخۆ بوونەوە دەیزانی مردووەکان گوێبیستی پاڕانەوەکانی ئەون و لە نزاکانی دەگەن. نازانم بۆچی بەم ئەندازەیە دەروون شێواوی دەکات لە کاتێکدا مێتران کەسێکی ژیر و هۆشمەندە.

لە بەشی حەوت و لاپەڕە (١٢٤) دا دوای ئەوەی مێتران دەگەڕێتەوە گوند چۆڵە و کاولبووە و کەسی تێدا ناژیێت. تەنیا چاوی بە یەک کەس دەکەوێت ئەویش فەقێ میرزایە بە پێشکاویی و سەر و ڕیش سپییەوە و دەڵێ: وا دیار بوو میرزا نەبەتە ئاوی بوو، میراوی گوند ئەو کاتەی بۆ دیاری کردبوو، تا باخچەکەی سەراو بکات، پەلەی بوو، بەر لەوەی بگاتە ناو باخچەکەی، ڕێڕەوی ئاوەکە پاك بکاتەوە. سەیرەکە لەوەدایە کە میرزا لە گوندێکی چۆڵبوو و وێران بوودا نەبەتە ئاوی لەگەڵ کێدایە؟! لە کاتێکدا کە میراویش پێی ڕادەگەیەنێت، کەوەتا دەبێت گوند جمەی بێت تا ئاو بە نۆرە بێت نەوەک گوندێکی چۆڵ.

هەروەتر لە بەشی هەشت و لاپەڕە (١٣٠) هەم دیسان گوندێکی کاولبووی چۆڵکراو وا دەخاتە بەر باس: (دەربارەی سارا هیچ هەواڵێکی تازەی دەست نەدەکەوت. گەر کەسێکیش لە ئاوایی لێی بپرسیبا هیچ هەواڵێکت دەستکەوت؟ وەك فیشەکە شێتە بە ڕووی دەتەقیەوە،...) درێژەی پێدەدات و دەڵێ: خەڵکی ئاوایی بە گەورەو بچووکەوە شارەزای بووبوون، توڕەبوون و جوێندانەکانی ئەویان بە هەند وەرنەدەگرت. کەوتە بۆ هیچ جۆرێک ئەو گوندە نە گوندێکی چۆڵکراوە و نە وێرانەیە.

کارەکتەرسازیی

لە ڕۆمانی خەونەکانی مێترانی زرار سەرتاشدا پێچەوانەی ڕۆمانەکانی ژەنگ و شێت و فاتە هەڵۆ پڕبوون لە کارەکتەر، کە سەرنجی خوێنەری ئاڕاز دەکرد. بەڵام ڕێک لە خەونەکانی مێتران پێچەوانە بێتەوە کارەکتەرانی ناو ڕۆمانەکە زۆر کەمن تەنیا یەک پاڵەوان و سێ چوار کارەکتەری لاوەکی ڕۆڵێکی کەم دەگێڕن کە ژانری ڕۆمان تێرناکات و لە

دەوری چیرۆکی درێژ دەسوڕێتەوە.

گۆشەنیگا

زرار سەرتاش لە گۆشەنیگاکانی خەونەکانی مەتەڕان زۆر ورد و بە دیققەت بووە، دەتوانین بڵێین لە هەر بەشێکیدا گۆشەنیگایەکی تایبەتی هەیە و بۆ نموونە لە بەشی حەوت و لاپەڕە (١٢٣) دەزینەوەی فەقێ میرزا و موسڵمان لای مەتەڕانی مەسیحیی و لە چەند شوێنێکی دیکەدا گۆشەنیگای ڕوانینی بە ئیستبداد و تورکە عوسمانییەکان و بەرچاو دەکەوێت.

پەیام

پەیام لە خەنەکانی مەتەڕاندا دەتوانین بڵێین باشترینی بەشی ڕۆمانەکەیە، کە ڕۆمانووس پەیامی ئاشتی و نیشتمانی و نەتەوەیی مرۆق دۆستی هەیە، بۆیە خەونەکانی مەتەڕان لە پەیامەدا زۆر بەرهەمدارە و ئامانجی پەیامەکەی دیار و پێکراوە.

ئەنجام

لە ئەنجامی بابەتەکەمان گەیین بەوەی کە ڕۆمانی خەونەکانی مەتەڕان کورتە ڕۆمانە و ڕۆمانی تەواو نییە، وەلە لە ڕووی زمان و گێڕانەوە و وەسفدا کورتە ڕۆمانێکی جوانە و هەڵگری پەیام و گۆشەنیگای تایبەتە بە جیهان بینی و مرۆق دۆستی و هەڵگری پەیامی ئاشتیی و بەیکەوە ژیانە لە کوردستان و ئەمەش لەم کورتە ڕۆمانە بە قووڵی ڕەنگی داوەتەوە.

سەرچاوە:

ڕۆمانی خەوەکانی مەتران. چاپی یەکەم ساڵی 2024چاپخانەی حەمدی سلێمانی.